

UYDU KENTLER BAŞVURU • KAYIT SÜRECİ • HAKLAR

f Sevgi ve Kardeşlik Vakfı

@ sevkarvakfi

X sevkarvakfi

Ergenekon Mah. Cumhuriyet Cad. Safir Ap.
No: 203/10 Harbiye / Şişli / İstanbul

+90 (212) 296 90 95

info@sevgivekardeslikvakfi.org.tr

www.sevgivekardeslikvakfi.org.tr

0535 973 48 55

Her türlü şikayet ve
geri bildiriminiz için

- ? UYDU KENT NEDİR?
- ? UYDU KENTE YÖNLENDİRMEYİ HANGİ BİRİMLER YAPAR?
- ? UYDU KENTİMİ HANGİ ŞARTLARDA DEĞİŞTİREBİLİRİM?
- ? UYDU KENTTEN ŞEHİR DIŞINA ÇIKMA HAKKIM VAR MIDIR?
- ? BAŞKA İLDE SAĞLIK HİZMETİ ALABİLİR MİYİM?
- ? UYDU KENTTE ÇALIŞMA VE EĞİTİM HAKKIM VAR MI?
- ? NE ZAMANA KADAR UYDU KENTTE KALABİLİRİM?
- ? VATANDAŞLIĞA GEÇİŞ HAKKIM VAR MI?
- ? ÜÇÜNCÜ ÜLKEYE YERLEŞTİRME SÜRECİ NASIL YÜRÜTÜLMEKTEDİR?
- ? BAŞVURUM OLUMSUZ SONUÇLANIRSA NE YAPABİLİRİM?
- ? HANGİ SOSYAL YARDIMLARDAN YARARLANABİLİRİM?
- ? YABANCILARA YÖNELİK SOSYAL UYUM YARDIMI (SUY)

Uydu Kent Nedir ?

- ✓ Türkiye’de uluslararası koruma talebinde bulunduysanız, başvurunuzun ardından prosedürünüz süresince kalmanız gereken bir şehre yönlendirilirsiniz. Yönlendirildiğiniz bu şehre UYDU KENT denir. Bu şehirler İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenmektedir.

Uydu Kente Neden Yönlendiriliyorum ?

- ✓ Türkiye’ye giriş yaptıktan sonra, uluslararası koruma başvurusu için en kısa sürede bulunduğunuz il Göç İdaresi Müdürlüğü’ne giderek müracaat etmeniz gerekmektedir. İl Göç İdaresi Müdürlüklerine yapmış olduğunuz başvuru sonrasında, Türkiye’de yasal olarak kalabilmeniz için kayıt işlemlerinizi tamamlamanız gerekmektedir.
- ✓ Mevzuatımız gereği Türkiye’de uluslararası koruma talebinde bulunanlar, ilgili prosedür süresince yönlendirildikleri ilde ikamet etmek durumundadırlar. İkamete izin verilmeyen illerden birinde başvuru yaparsanız, uzun süreli ikamet edebileceğiniz farklı bir ile yönlendirilirsiniz.

Uydu Kente Yönlendirmeyi Hangi Birimler Yapar ?

- ✓ Uzun süreli ikamet edeceğiniz şehre yönlendirmeyi, başvuru yaptığınız il Göç İdaresi Müdürlüğü yapmaktadır. Eğer herhangi bir uydu kentte yaşayan bir akrabanız veya yakınınız varsa bu durumu başvurunuz sırasında yetkililere bildirebilirsiniz, uydu kentlerin kotalarına göre başvurunuz değerlendirilebilir.

Uydu Kente Yönlendirildim. Buradaki Yükümlülüklerim Neler ?

- ✓ İkamet iline yönlendirilip, kayıt işlemlerinizin yapılmasının ardından, Göç İdaresi tarafından size “uluslararası koruma başvuru sahibi” kimlik belgesi verilir ve imza yükümlülüğünüz hakkında bilgilendirilirsiniz. Bu yükümlülük, genelde haftada bir veya iki haftada bir il Göç İdaresi Müdürlüğü’ne bizzat başvurarak yerine getirilmelidir. Bu yükümlülüğe göre yazılı izin almadan şehri terk edemezsiniz ve ikamet ettiğiniz ili belirli şartların haricinde değiştiremezsiniz.

Uydu Kentimi Hangi Şartlarda Değiştirebilirim ?

- ✓ Yaşadığınız ilde tedavisi mümkün olmayan ciddi bir sağlık sorununuz varsa tedavinin mümkün olabileceği bir ile naklinizi isteyebilirsiniz. Ayrıca eğitim sebebiyle il değişikliği talebinde bulunabilirsiniz.

? Uydu Kentten Şehir Dışına Çıkma Hakkım Var mıdır?

- ✔ İhtiyaç duymanız halinde şehir dışına çıkmak için İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nden çıkış izni almanız gereklidir (30 güne kadar izin verilebilir). Bu süre içinde uydu kente geri dönemeyecekseniz mutlaka durumunuzu bulunduğunuz İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne bildirmeniz gerekir; talebiniz kabul edilirse izin süreniz 30 gün daha uzatılabilir. Verilen süre sonunda ikamet ilinize geri dönmemeniz veya kayıtlı olduğunuz ve ikamet etmeniz gereken ilden izinsiz ayrılmanız halinde, Göç İdaresi başvurunuzu devam ettirme niyetinde olmadığınız gerekçesiyle başvurunuzun geri çekilmiş sayılmasına karar verir. Bu kararla başvuru işlemlerinizi durur ve sınır dışı edilme riski ile karşılaşabilirsiniz. Bu karara yasal itiraz ve dava hakkınız vardır. Yol izin belgesi, e-devlet üzerinden de destekleyici evraklar eklenerek talep edilebilmektedir.

- ✔ Deprem sebebiyle uydu kentten başka şehre gelmiş kişiler, İçişleri Bakanlığı ve İl Göç İdaresi'nin resmî sitesinden yapılan duyuruları mutlaka takip etmelidir. (<https://www.icisleri.gov.tr/duyurular>, <https://www.goc.gov.tr/duyurular>)

? Başka İlde Sağlık Hizmeti Alabilir miyim?

- ✔ Herhangi bir sağlık güvencesi olmayan ve ödeme gücü bulunmayan uluslararası koruma başvuru ve statü sahipleri, uluslararası koruma başvuru kaydından itibaren sadece 1 yıl süreyle sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanabilmektedir. Özel ihtiyaç sahibi iseniz ya da 18 yaşından küçükseniz durumunuzu belirten belgeler ile kayıtlı olduğunuz ildeki Göç İdaresi Müdürlüğü'ne müracaat etmeniz halinde, 1 yıllık süreden sonra da sağlık sigortanız devam edebilecektir. Sağlık Uygulama Tebliği kapsamı dışındaki tedavi ve ilaç masrafları için ödeme yapmanız gerekebilir.
- ✔ Uydu kentinizde tedavinin yapılamaması durumunda, tedavinin sağlanabileceği en yakın ilden başlamak üzere diğer sağlık kuruluşlarına sevk edebilirsiniz. Ayrıca acil haller söz konusu ise bulunduğunuz yerde acil sağlık hizmetlerinden yararlanabilirsiniz. Hastanelerde personel veya doktorlar ile ilgili yaşadığınız hak ihlalleriyle ilgili hastanelerin Hasta Hakları Kurulu'na şikâyet edebilirsiniz. Ayrıca şikâyetlerinizi İl Sağlık Müdürlüğü'nü veya ALO 184'ü (Sağlık Bakanlığı İletişim Hattı) arayarak bildirebilirsiniz.

? Uydu Kentte Çalışma Hakkım Var mı?

- ✔ Türkiye'de yasal olarak çalışabilmeniz için çalışma izni almanız gerekmektedir. Uluslararası koruma başvuru sahibi veya şartlı mülteci statüsü sahibi olarak yetkili makamlardan alacağınız kimlik belgesi ile çalışma iznine başvurulabilir. Çalışma izni başvurusu, uluslararası koruma başvuru tarihinden 6 ay sonra yapılabilir. Uydu kentinizden farklı bir ilde çalıştırılacak iseniz, bu durumu Göç İdaresi'ne iş sözleşmeniz ile bildirmeniz gerekir. Maaşlı olarak çalışacaksanız, çalışma iznini sizin adınıza ancak işveren alabilir. Başvuru ve karar mercii, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'dır.

- ✓ Kendi adınıza işyeri kurmak için de Türk mevzuatına uygun bir firma kurmanız gerekmektedir. Çalışma izni hakkındaki detaylara Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının internet sitesinden (www.calismaizni.gov.tr) veya **ALO 170** danışmanlık hattından ulaşabilirsiniz.

Mevsimlik tarım işçisi veya hayvancılık ile ilgili işlerde çalışabilmek için uydu kentinizdeki İş-Kur İl Müdürlüğü'ne müracaat ederek, çalışma izni muafiyet belgesi olarak bu alanlarda çalışmanız mümkündür.

Doktorluk için uydu kentinizdeki İl Sağlık Müdürlüğü'nden, öğretmenlik için İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nden ön izin alınması gerekmektedir.

Ücretsiz meslek edindirme ve Türkçe kursları için İş-Kur müdürlüklerine veya www.iskur.gov.tr adresine ve Halk Eğitim Merkezlerine müracaat edebilirsiniz. Uydu kentinizde iş kurma veya çalışma izni konularında daha detaylı bilgi almak için Sosyal Gelişim ve Dayanışma Derneği (ASAM) veya İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı (IKGV) ofislerine müracaat edebilirsiniz.

Uydu Kentte Eğitim Hakkım Var mı ?

- ✓ Türkiye'deki kanunlar uyarınca Türkiye vatandaşı olmayan yabancı uyruklular da dahil olmak üzere Türkiye'deki tüm çocukların temel eğitimden yararlanma hakkı vardır. Devlet okullarında temel eğitim 4 yıl süre ile ilkokul (1. 2. 3. ve 4. sınıf), 4 yıl süre ile ortaokul (5. 6. 7. ve 8. sınıf) ve 4 yıl süre ile lise (9. 10. 11. ve 12. sınıf) olmak üzere 12 yıldır. Eğitim dili Türkçe ve ücretsizdir.
- ✓ Uydu kentinizde devlet okullarına kayıt yaptırabilirsiniz. Kayıt usulü her ildeki İl Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde kurulan İlçe Eğitim Komisyonu tarafından belirlenmektedir. Eğer öğrencinin daha önceki eğitim seviyesini gösteren herhangi bir belgesi varsa bunu göstermesi faydalı olur. Komisyon, öğrenciyi gerektiği takdirde mülakat veya yazılı-sözlü sınava alabilir, bu şekilde seviye tespitinde bulunabilir. Türkiye'de 8 yıllık eğitimini tamamlayan çocuklar liseye devam edebilir. Lise eğitimini tamamlayan ve yükseköğretime devam etmek isteyen tüm yabancılar, başvuruda bulunacakları üniversitenin açtığı Yabancı Öğrenci Sınavı'na (YÖS) girmeli ve yeterli akademik başarıyı göstermelidir. YÖS başvuruları ücrete tabi olabilir ve ek olarak üniversiteler lise diploması veya ek belgeler talep edebilir.
- ✓ Üniversiteyi başka bir ilde okumanız gereken durumlarda da uydu kent değişikliği talep hakkınız bulunmaktadır.

Vatandaşlığa Geçiş Hakkım Var mı ?

- ✓ Uluslararası koruma başvurusu veya statüsü sahibi olmanız nedeniyle uydu kentte ikamet etmeniz, Türk vatandaşlığının kazanılmasında geçerli olan ikamet izni yerine geçmez. Ancak uluslararası korumadan çıkmanız halinde, diğer şartları da taşıyorsanız, yaşadığınız İl Valiliğine müracaat edebilirsiniz. Ayrıntılı bilgiyi Valiliklerden alabilirsiniz.

? Ne Zamana Kadar Uydu Kentte Kalabilirim?

- ✔ Başvurunuz alındıktan sonra, Göç İdaresi tarafından gerçekten savaş ve zulüm sebepleriyle ülkenize dönemeyeceğinize karar verilirse, başvurunuz kabul edilir ve size bir "uluslararası koruma statü sahibi kimlik belgesi" verilir. Bu belge ile ülkenizdeki durum düzelmediği veya uzun süreli yerleşmeniz için kabul edecek bir ülke bulunmadığı sürece Türkiye'deki uydu kentinizde kalmaya devam edebilirsiniz.

? Üçüncü Ülkeye Yerleştirme Süreci Nasıl Yürütülmektedir?

- ✔ Uluslararası koruma başvurusunda bulunabilmek için, il Göç İdaresi Müdürlüklerine şahsen müracaat etmeniz gerekmektedir. Kanunen tüm başvuruları alma ve değerlendirme yetkisi Göç İdaresi Başkanlığı'ndadır.

BMMYK, Göç İdaresi Başkanlığı ile işbirliği içinde çalışmaktadır, çok özel ve hassas durumlarda olan dosyalarda rızanız dahilinde başvurunuz ile ilgili bilgilere erişebilir. Üçüncü ülkeye yerleştirmeye ilişkin kararlar BMMYK tarafından değil, kabul ülkeleri tarafından verilmektedir. Kabul ülkeleri her yıl çok sınırlı bir kota belirlemektedir.

Ayrıntılı bilgiye **444 48 68** numaralı BMMYK Danışma Hattı'nı veya **157-YİMER**'i (Göç İdaresi Yabancılar İletişim Merkezi) arayarak erişebilirsiniz.

? Başvurum Olumsuz Sonuçlanırsa Ne Yapabilirim?

- ✔ - Uluslararası koruma başvurunuz reddedildiyse,
- İkamet etmeniz gereken ilden başka bir ilde izinsiz olarak bulunmanız nedeniyle başvurunuz geri çekilmiş sayıldı ise,
- Uluslararası koruma sahibi statünüz sona erdiyse veya iptal edildiyse,

İlgili kararın tebliğinden itibaren 10 gün içinde uydu kentinizde bulunan İl Göç İdaresi Müdürlüğü bünyesindeki Uluslararası Koruma Değerlendirme Komisyonu'na itiraz edebilir veya olumsuz kararın size tebliğinden itibaren 30 gün içinde doğrudan yetkili idare mahkemesine dava açabilirsiniz. İdare mahkemesi kararı da olumsuz olursa kararı yüksek mahkemede temyiz edebilirsiniz. Bu dava sürecinde ülkeden sınır dışı edilmezsiniz ve dava sonucuna kadar ülkede kalmanıza izin verilir. Dava açığınızı mutlaka ilgili göç idaresine bildirmeniz gerekir.

- ✔ Uluslararası koruma başvurunuz güvenli 3. bir ülkeden Türkiye'ye geldiğiniz veya başka bir ülkede başvuru yapmış olduğunuz için kabul edilemez bulundu ise; 15 gün içinde İdare Mahkemesine başvuru yapmalısınız. İdare Mahkemesinin kararı kesindir.
- ✔ Davaların olumsuz sonuçlanması halinde, İl Göç İdaresi Müdürlüğü hakkınızda sınır dışı kararı alabilir. Bu kararlara karşı da itiraz ve dava hakkınız vardır.

Bu Süreçlerde Ücretsiz Hukuki Destek Alabilir miyiz ?

- ✔ Dava masraflarını ödeyecek maddi gücünüz yoksa hukuki destek için uydu kentinizdeki baroların adli yardım servislerine müracaat edebilirsiniz. Adli Yardım Servisi yapacağı ön inceleme ile adli yardımdan yararlanıp yararlanmayacağınız konusunda karar verecektir.
- ✔ Ayrıca bu konuda varsa uydu kentinizdeki BMMYK ile ortaklığı olan Sosyal Gelişim ve Dayanışma Derneği (ASAM), İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı (İKGV) ofisleriyle veya bu alanda çalıştığını bildiğiniz sivil toplum örgütleriyle iletişime geçip hukuki destek talep edebilirsiniz.

Uydu Kentlerde Hangi Sosyal Yardımlardan Yararlanabilirim ?

Yaşadığınız uydu kentte farklı kuruluşlar ve devlet kurumları tarafından sağlanan çeşitli sosyal ve mali yardımlardan yararlanabilirsiniz.

- ✔ **Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları**
Uydu kentinizdeki Valiliklerin idaresinde bulunan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV) tarafından tek seferlik nakit yardımı, gıda dışı ihtiyaç malzemeleri yardımı, kömür, eğitim, sağlık yardımı gibi talepler alınıp, değerlendirilmektedir. Sonucuna göre yardım alıp almayacağınıza karar verilmektedir.
- ✔ **Sosyal Hizmet Merkezleri**
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Sosyal Hizmet Merkezlerinde en hassas durumdaki uluslararası koruma başvuru sahiplerine sosyal hizmetler (psiko-sosyal destek, danışmanlık vs.) sunulmaktadır. Yaşadığınız uydu kentte birden fazla Sosyal Hizmet Merkezi bulunabilir; size en yakın Sosyal Hizmet Merkezine giderek, hassas durumunuzu bildirebilir, destek talebinde bulunabilirsiniz.
- ✔ **Belediyeler**
Uydu kentinizdeki belediyenin hangi tür yardımlar sağladığını başvuru yaparak öğrenebilirsiniz.
- ✔ **Yabancılara Yönelik Sosyal Uyum Yardımı (SUY)**
Uluslararası koruma başvuru sahiplerinin temel ihtiyaçlarını giderebilmeleri amacıyla sağlanan bir nakit yardım programıdır. Yardım için uygun bulunmanız halinde tarafınıza Kızılay kart verilmektedir ve bu karta ailedeki fert başına aylık olarak belli miktarlarda para yüklenmektedir. Bu başvuruyu, bulunduğunuz ildeki Kızılay Hizmet Merkezine veya SYDV'lere yapabilirsiniz. Ayrıca Kızılay'ın çağrı merkezi olan 168 numaralı telefondan bilgi alabilirsiniz.
- ✔ **İlk ve Ortaöğretime Yönelik Mali Yardım**
Şartlı eğitim yardımı (ŞEY), çocukların okula devam etmeleri şartıyla verilen bir yardım türüdür. Ayrıntılı bilgi İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinden alınabilir. Tüm yardım ve hizmetlerden yararlanabilmek için uydu kentinizde, kimliğinizle birlikte ilgili kurumlara başvuru yapabilirsiniz.

? Uluslararası Koruma Başvurumu Geri Çekip, Vatandaşı Olduğum Ülkeye Dönebilir miyim?

- ✓ Ülkenize geri dönmek istediğinizi kayıtlı olduğunuz ildeki Göç İdaresi'ne bildirdiğinizde, dosyanız gönüllü geri dönüş yapmak istediğiniz için kapatılır ve size belli bir sürede ülkeden çıkış yapmanız için "terke davet kâğıdı" tebliğ edilir.
- ✓ Başvurunuzun olumsuz sonuçlanmasına karşı açmış olduğunuz bir dava mevcutsa, bu davadan feragat ettiğimize dair evrakı da Göç İdaresine teslim etmeniz istenebilir.
- ✓ Ülkenize geri döndükten sonra yeniden gelip, uluslararası korumaya müracaat ederseniz, şayet 2. başvuru yapmanıza neden olan yeni bir gelişme olmadıysa, dosyanızla ilgili hiçbir işlem yapılmadan, sınır dışı edilme riski ile karşılaşabilirsiniz. Ancak sunduğunuz bilgi ve belgelerden, yeni gelişmeler olduğu kanaatine varılırsa başvurunuzla ilgili yeniden işlem yapılabilir.

📞 Önemli Numaralar

- 📞 **BMMYK (UNHCR) DANIŞMA HATTI** : 444 48 68
- 📞 **AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER DANIŞMA HATTI** : 183
- 📞 **GÖÇ İDARESİ YABANCILAR İLETİŞİM MERKEZİ (YİMER)** : 157
- 📞 **KIZILAY ÇAĞRI MERKEZİ** : 168

